

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Udtog af den gamle danske Riimkrønike

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 170. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1816_297_3-txt-shoot-idm2348.pdf (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Min Fader lod jeg slaa ihjel,
Som Danske monne mig raade,
For han tog Daab med gudelig Skiel,
Og jeg *ath* Riget fast *traade* **Ath traade* ∴ *traaede ad, attraaede.*
Alle de Folk som troede paa Gud,
Dem lod jeg alle fordrive,
For mig og mine Sendebud
Kunde de med Fred ei blive.
Thi gik det mig ilde mangelund,
Imedens jeg saa gjorde,
Til Tydskland i en stakket Stund,
Jeg trøsver greben vorde **Trøsver* ∴ *tregange svarer til det Asske thryva og det isl. thrisvar.*
Først gav jeg dennem saa meget Guld,
Som jeg kunde selver veie,
Naar jeg var i mit Harnisk fuld,
Og tu saa meget Sølv at eie **Tu saa meget* ∴ *togange saa meget. Jyden siger end tøs saa møi, som netop vilde slaae til i Verset, og forklarer det omtvistede Sted i Jydske Lov 2 B. 26 K.*
Anden Tid da jeg greben vaar,
171 Da løste jeg mig omdyre **Omdyre* ∴ *ligesaa dyrt. Om er her de Gamles Em eller Æm, ligesaa, der oftere forekommer i jydske Lov, hvor man finder æm god, æm vel, æm nær, æm myket, og er almindelig i Angel-Saxisken ved Siden af efen, Tydskernes eben og vores even, effen og jævn. Meer herom ved Leilighed.,*
Da fik Dannemarks Krone et Skaar
Og danske en svar Hyre **Hyre* ∴ *Byrde. Sællandsfaren siger endnu i den Betydning: jeg har min fulde Hyre, og den Bemærkelse hvori vi nu almindelig ene bruge Ordet nemlig om Sold eller Dagleie, er neppe saa ubeslægtet, som den kan synes, thi de Gamles Huusfolk eller Drabantere, hird, hyrd, aad tit Huset op, og Tjener-Hyren i vore Dage kan være svar nok.*
Den tredie Tid jeg greben vaar,
Da vaar mine Land saa arme,
Thi hadde jeg den Tid bange Kaar,
Til Kvindfolk de mig forbarme,
Fruer og Jonfruer og gode Husfruer
Og andre gode Kvinde
De løste mig med deres Bøn dis bæder,
Saavel bleve de til Sinde.
Thi gav jeg dennem saadan Fordeel,
At de maatte siden ærve
172 Halver Lod som Broder faaer heel,
Saa monne de det forhverve.
Da jeg befandt at mig saa gik,
Jeg lod ei længer dvælje,
Den hellige Troe jeg snart undfik,
Og lagde med Gud saa Fælje.
Saa gik det mig da vel i Hand
Ihvor som jeg mig vendte,
Thi fik jeg Norge og Ængeland,
Jeg dem at skatte kiendte.
Siden raadde jeg alle danske Mænd
At de skulle dem omvende,
Og tage den Troe som mere var sænd (sand)
End den deres Fæder dem kiendde;
De sagde de kunne med intet Skiel
Deres Fæderne-Troe fornødre,
Uden de saage (saa) der Jertegen til,
At den ny Troe vaar bedre.
Der vaar hos mig da Keiserens Bud,
Her Pope monne han hede,
Han svarede saa, at vil det Gud,
Jeg vil eder Jærtegen vede (vide).
Han sætte sig paa sit bare Knæ,
Han bad til Gud den milde (milde)
At Han sin Miskunds Liggendefææ
Ville tee det Folk til Ville (Villie)!

173Saa tog han paa sin bare Hand
Et gloende Jærn at bæret ^{*Bæret} ɔ: bæere det, vi sige saa endnu.,
Det hannum dog ei mere brand,
End om det kalt havde været.
Siden tog han paa sin bare Krop
En sid, bevoxet Pale ^{*Pale} ɔ: pallium, Kaabe, Kappe, her vel Skjorte. bevoxet ɔ: væxet,
sat i Vox.,
Han stak paa Ild, lod brænde op,
Hans Lemmer vare lige svale.
Da de hadde seet de Jærtegen tu,
Som Gud Han for dem teede,
De toge ved Troen af god Hu,
De glæddes, den Naade dem skeedde.
Siden bleve da alle danske Mænd
I christne Troe vel faste,
Rige og Fattige, hver og en
Den Heden-Troe de kaste,
Da vaare gangne af Guds Søns Aar
Nihundred og Firsindstve,
Og sex dertil, som skrevet staaer,
Jeg vil det ikke lyve.
Derefter toge vi for en Sæd
174Om Nogen paa Anden ville kære,
Ville han ikke da gange derved,
Da skulle han sig saa skære ^{*Skære} ɔ: rense svarer til isl. skira. Vi har endnu ikke blot
skiær ɔ: reen og klar, men ogsaa *skure* ɔ: at rense og blanke. Deraf *Skuremænd* i
Loven.,
Bære i bar Hand et gloende Jern
Uskadder, og det ei vrage ^{*Vrage} kunde til Nød tages i sin nærværende Bemærkelse,
men betyder dog snarere: kaste, hvilken Betydning end er tilbage i *Vrag*, og
stadfæstes ved Ordets Brug i Vitherlags-Retten og Jydske Lov.
Men gjøre dermed sin lovlige Værn
Og være saa siden orsage ^{*Orsage} ɔ: sagløs, uskyldig, af Sag og Partikelen or ɔ: uden,
som i Angelsachsiskan hyppig findes i slig Sammenhæng.;
Og ikke da fikte som før var Sæd
Om Sager og om Usænde (Usandhed)
For den blev ofte slaven ned
Som før hadde Skade i Hænde.